

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 63

van **JO BROUNS**

datum: 1 oktober 2021

aan **LYDIA PEETERS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Verkeerscongestie - Evolutie filezwaarte

Het Departement Mobiliteit en Openbare Werken (MOW) en het Vlaams Verkeerscentrum houden informatie bij over de filezwaarte in Vlaanderen op een maandelijks gemiddelde. De filezwaarte is de gemiddelde omvang van files op een bepaalde verzameling van wegen. Daarbij wordt filelengte gecombineerd met fileduur: men drukt dit uit in het aantal kilometeruren.

Statistiek Vlaanderen meldt een filezwaarte in augustus 2021 van gemiddeld 574 kilometeruren per werkdag. Dit is equivalent met 574 kilometer gedurende 1 uur op een volledige werkdag of constant 23,9 km file gedurende 24 uur. Hiermee is de enorme daling in filezwaarte die 2020 heeft teweeggebracht bijna volledig verdwenen en zitten we bijna terug op dezelfde filezwaarte als in 2019.

1. Wat is de filezwaarte, uitgedrukt in kilometeruren, op de Vlaamse hoofdwegen? Daarbij graag een onderscheid
 - a) per maand voor de laatste 10 jaren;
 - b) per grootstedelijke regio alsook voor de provincies Limburg en West-Vlaanderen afzonderlijk.
2. Wat is de filezwaarte, uitgedrukt in kilometeruren, op de Vlaamse primaire wegen? Daarbij graag een onderscheid
 - a) per maand voor de laatste 10 jaren;
 - b) per grootstedelijke regio alsook voor de provincies Limburg en West-Vlaanderen afzonderlijk;
 - c) tussen type I en type II.
3. Wat is de filezwaarte, uitgedrukt in kilometeruren, op de Vlaamse secundaire wegen? Daarbij graag een onderscheid
 - a) per maand voor de laatste 10 jaren;
 - b) per grootstedelijke regio alsook voor de provincies Limburg en West-Vlaanderen afzonderlijk;
 - c) tussen type I, type II en type III.
4. Indien er geen data worden gemeten voor de Vlaamse primaire of secundaire wegen: wat is de visie van de minister over het uitbreiden van het meten van de filezwaarte op primaire en secundaire wegen in het kader van de transitie naar de nieuwe wegcategorysering?

ANTWOORD

op vraag nr. 63 van 1 oktober 2021

van **JO BROUNS**

1-3. Filezwaarte is een van de indicatoren die via de [webtoepassing Verkeersindicatoren](#) door het Verkeerscentrum ter beschikking wordt gesteld. Uitgebreide jaarlijkse rapporten met evoluties en duiding kan je [hier](#) terugvinden onder de hoofding 'Jaarverslagen'. De indicator filezwaarte geeft aan wat de gemiddelde (gemiddelde werkdag) omvang is van de files. Deze is gebaseerd op de filemeldingen uitgestuurd als verkeersinformatie vanuit de controlezaal van het Verkeerscentrum. Deze filemeldingen worden op hun beurt gegenereerd op basis van een mix van automatische en manuele bronnen (detectielussen, camerabeelden, wegpolitie, weggebruikers, etc.) en omvatten enkel de autosnelwegen alsook een aantal belangrijke primaire wegen als N16 en N44. Een onderscheid in wegcategorie zoals bepaald in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (hoofdwegen, primaire en secundaire wegen) wordt hierbij niet gemaakt.

De zwaarte van een file is gelijk aan het product van de lengte van de file en de duur van de file en dit gecumuleerd over de verschillende fases van de file in de de tijd, en wordt uitgedrukt in kilometeruren (km.uren). De indicator filezwaarte houdt dus enkel rekening met de duur en de lengte van de files, niet met de snelheid/reistijd in de file noch met het aantal betrokken voertuigen. Door de filezwaarte te sommeren over een gebied, kan de totale filezwaarte worden bepaald voor dit gebied. De filezwaarte is beschikbaar voor Vlaanderen in zijn totaliteit, voor de invloedsgebieden rond de grote steden (Antwerpen, Brussel en Gent) of per weg. Telkens betreft het dus enkel de files op de snelwegen en een paar grote gewestwegen.

De cijfers die in dit antwoord opgenomen zijn betreffen de som van de gemiddelde filezwaarte per maand (uitgedrukt in km.uur) voor de invloedzonen van de grootstedelijke gebieden (Antwerpen, Brussel en Gent), de rest van Vlaanderen (min of meer de provincies Limburg en West-Vlaanderen) en Vlaanderen in zijn totaliteit.

Omwille van een gewijzigde berekeningsmethode verschillen de cijfers van de jaren 2011 t.e.m. 2014 van deze van 2015 en de daaropvolgende jaren.

Meer gedetailleerde cijfers per weg alsook evoluties in de tijd en extra duiding kunnen op de hierboven vermelde webpagina's en te downloaden rapporten geraadpleegd worden.

Som van gem_filezwaarte		maand											
ruimtelijke_aggregatie_c	jaar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Antwerpen	2011	0	0	0	56,656	254,979	359,299	161,321	260,913	246,257	249,285	265,298	212,046
Antwerpen	2012	154,746	147,35	220,672	242,16	335,618	270,852	156,451	158,513	173,785	277,244	221,989	201,653
Antwerpen	2013	147,299	181,349	257,611	323,077	383,838	256,092	147,674	225,741	274,694	297,782	346,192	217,606
Antwerpen	2014	184,544	212,234	280,223	326,318	361,514	394,483	163,566	189,125	229,22	364,991	297,164	256,965
Antwerpen	2015	191,097	229,592	257,359	302,897	381,138	319,062	201,563	197,033	266,618	367,964	353,727	264,949
Antwerpen	2016	298,426	296,701	317,635	370,688	416,871	398,471	199,718	319,516	314,626	355,178	375,257	251,705
Antwerpen	2017	248,092	335,643	382,636	400,843	459,76	543,98	255,321	370,114	337,216	438,183	425,904	340,227
Antwerpen	2018	276,596	357,38	401,905	386,484	510,4	447,056	285,801	315,038	303,098	434,886	438,491	310,933
Antwerpen	2019	249,66	378,434	389,091	455,124	468,688	538,246	252,754	303,594	326,591	492,631	478,568	356,088
Antwerpen	2020	248,095	373,094	238,664	35,749	92,159	252,2	234,349	102,603	197,948	161,684	117,363	135,365
Antwerpen	2021	138,458	150,394	181,212	197,397	306,435	364,362	201,4	282,495	397,659			

Som van gem_filezwaarte		maand											
ruimtelijke_aggregatie_c	jaar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Brussel	2011	0	0	0	35,81	250,685	260,892	133,858	195,208	242,007	337,127	257,051	286,664
Brussel	2012	224,756	216,489	275,597	233,142	295,011	294,49	139,348	151,88	260,427	362,294	312,543	246,917
Brussel	2013	228,155	268,184	311,988	252,981	378,279	344,2	126,08	186,523	318,036	373,84	394,256	271,134
Brussel	2014	257,494	288,411	238,64	252,095	333,751	385,365	152,935	228,492	308,33	362,426	329,154	306,148
Brussel	2015	287,3	268,436	316,009	264,392	345,137	350,324	165,771	232,279	336,182	401,587	339,543	256,961
Brussel	2016	327,866	322,575	282,414	289,013	365,787	395,85	150,194	243,196	286,372	354,697	363,36	212,096
Brussel	2017	244,953	363,817	298,721	258,801	349,393	428,299	193,45	194,802	357,304	394,789	399,576	282,786
Brussel	2018	231,68	298,261	329,723	293,716	410,145	389,637	193,453	209,946	275,163	348,623	323,48	250,712
Brussel	2019	246,729	334,413	294,769	302,63	310,564	439,833	170,037	231,776	308,161	369,848	390,584	320,572
Brussel	2020	273,1	300,987	136,166	3,119	15,739	117,68	143,889	108,728	188,67	128,091	53,819	64,927
Brussel	2021	72,404	94,851	92,497	114,307	213,026	246,325	120,788	185,97	342,072			

Som van gem_filezwaarte		maand											
ruimtelijke_aggregatie_c	jaar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Gent	2011	0	0	0	6,753	49,18	35,004	23,832	39,839	26,217	18,017	24,6	14,118
Gent	2012	14,801	21,359	24,339	15,54	32,272	31,166	51,667	26,97	17,402	39,716	31,624	21,22
Gent	2013	20,777	12,08	42,488	25,398	60,798	87,431	34,201	68,223	44,139	34,343	33,113	22,822
Gent	2014	25,589	21,442	30,539	60,739	85,704	29,608	25,847	42,616	19,676	30,937	27,985	23,429
Gent	2015	21,916	24,136	24,003	52,092	41,834	91,689	81,46	48,562	20,425	33,072	30,864	19,323
Gent	2016	28,98	19,017	24,28	33,158	28,121	17,605	59,297	71,836	18,726	22,92	36,596	13,623
Gent	2017	14,78	29,633	23,699	45,543	71,943	59,448	28,475	113,505	72,219	57,292	56,669	86,245
Gent	2018	26,561	31,848	38,522	55,111	50,248	34,233	25,78	35,713	108,742	106,561	56,11	25,505
Gent	2019	18,627	35,904	32,058	49,772	40,244	83,178	34,203	84,315	42,887	53,566	41,991	30,906
Gent	2020	28,562	28,849	28,384	12,458	47,189	63,635	49,721	52,477	81,806	69,224	48,289	38,963
Gent	2021	46,088	59,8	61,25	80,504	68,409	75,756	57,126	81,347	110,437			

Som van gem_filezwaarte		maand											
ruimtelijke_aggregatie_c	jaar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Rest Vlaanderen	2011	0	0	0	3,898	28,737	30,677	18,298	41,804	40,618	25,512	18,38	9,959
Rest Vlaanderen	2012	6,684	22,78	19,563	21,951	51,186	31,703	25,685	6,151	11,165	14,795	23,121	11,088
Rest Vlaanderen	2013	8,555	14,909	55,652	12,908	35,811	23,082	11,846	14,609	27,958	41,289	20,71	18,466
Rest Vlaanderen	2014	6,502	20,004	26,043	53,452	49,497	71,384	22,019	31,34	73,235	25,686	7,867	13,444
Rest Vlaanderen	2015	8,155	8,499	15,516	53,283	38,676	28,614	15,725	28,066	27,916	32,312	48,3	45,456
Rest Vlaanderen	2016	42,208	31,477	77,288	54,703	84,314	104,246	95,888	75,639	97,648	115,243	85,841	32,775
Rest Vlaanderen	2017	11,543	17,37	25,961	25,4	33,191	46,642	12,226	31,573	30,475	32,993	33,931	59,976
Rest Vlaanderen	2018	14,595	23,723	34,895	42,46	81,301	58,536	40,486	35,118	40,653	42,328	24,219	13,838
Rest Vlaanderen	2019	20,253	23,933	25,83	42,377	32,044	46,627	14,126	25,998	34,486	46,194	26,942	25,133
Rest Vlaanderen	2020	16,716	15,977	19,415	13,283	32,468	18,321	22,682	42,231	32,492	9,548	3,922	8,397
Rest Vlaanderen	2021	3,856	16,866	36,7	50,781	69,215	32,711	20,531	24,294	55,969			

Som van gem_filezwaarte		maand											
ruimtelijke_aggregatie_c	jaar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Vlaanderen	2011	0	0	0	103,117	583,581	685,872	337,309	537,763	555,098	629,941	565,33	522,786
Vlaanderen	2012	400,987	407,977	540,17	512,794	714,088	628,211	373,15	343,514	462,779	694,049	589,277	480,73
Vlaanderen	2013	404,728	476,453	667,739	614,364	858,726	710,805	319,801	495,096	664,828	747,254	794,271	530,029
Vlaanderen	2014	474,129	542,091	575,445	692,605	830,466	880,84	364,367	491,572	630,461	784,039	662,169	599,986
Vlaanderen	2015	508,468	530,662	612,887	672,665	806,785	789,688	464,52	505,94	651,141	834,935	772,434	586,689
Vlaanderen	2016	697,481	669,77	701,617	747,562	895,093	916,173	505,098	710,186	717,372	848,037	861,054	510,199
Vlaanderen	2017	519,368	746,464	731,016	730,587	914,287	1078,369	489,473	709,994	797,214	923,256	916,08	769,235
Vlaanderen	2018	549,432	711,213	805,045	777,772	1052,093	929,462	545,52	595,814	727,656	932,399	842,301	600,989
Vlaanderen	2019	535,269	772,684	741,748	849,902	851,54	1107,884	471,12	645,682	723,834	950,53	938,085	732,699
Vlaanderen	2020	562,168	718,907	422,629	64,609	187,555	451,837	450,641	306,039	500,916	368,547	223,393	247,653
Vlaanderen	2021	260,806	321,911	371,658	442,988	657,085	719,154	399,845	574,106	906,137			

- Het detecteren en bemeten van files op niet-autosnelwegen is niet zo eenvoudig omdat de reden waarom voertuigen er traag rijden of zelfs stilstaan divers zijn. Denk aan verschillende snelheidsregimes (bv zone 30 in schoolomgevingen), doortochten, wachtrijen aan verkeerslichten, kort parkeren bij de bakker ... Het onderscheid tussen deze oorzaken en echte file valt zeer moeilijk te maken. Het bepalen van de filezwaarte is hier bijgevolg sterk afhankelijk van wat je precies als file beschouwt. Dat is ook de reden waarom de rankings van filegevoelige steden die diverse serviceproviders op basis van FCD (Floating Car Data) jaarlijks bekendmaken onderling soms grondig durven verschillen. Om die reden heb ik geen intenties om via de eigen administratie filezwaartes op niet-autosnelwegen structureel te bemeten.